

¹Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця²Вінницький навчально-науковий інститут економіки Західноукраїнського національного університету, м. Вінниця

СУТНІСТЬ, ЗНАЧЕННЯ І РОЛЬ СЕКТОРАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ УЧАСНИКІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті розкрито сутність секторальної взаємодії учасників економічної діяльності. Досліджено чотири підходи щодо структуризації економіки у секторальному розрізі. Третій підхід означено як базовий, де банківська система як сектор економіки впливає на функціонування економічної системи країни, забезпечуючи безперебійне функціонування господарських взаємозв'язків, взаємодію суб'єктів економічної діяльності, суспільного та індивідуального відтворення. Визначено, що секторальна взаємодія між реальним сектором економіки і банківським сектором – це відкрита система, учасники якої мають багатовимірні зв'язки, спрямовані на розвиток фінансової інфраструктури, правил взаємодії, надання різноманітних фінансових послуг, розвиток нових фінансових інструментів та інновацій, створення нових знань, сприяння професійному розвитку учасників. Така взаємодія ґрунтується на принципах синергії, взаємовигідної роботи всіх учасників, урахування інтересів усіх сторін, що призводить до максимального задоволення потреб кінцевих споживачів.

Ключові слова: національна економіка; банківська система; учасники економічної діяльності; секторальна взаємодія; управління; структуризація.

Актуальність. В сучасних ринкових умовах необхідність забезпечення стійких тенденцій економічного зростання безпосередньо пов'язане не тільки з системним оновленням основних засобів суб'єктів господарювання, установ, організацій, підвищенням конкурентоспроможності продукції, а й зі створенням потужної банківської системи, яка зі свого боку забезпечує її діяльність, взаємодіє з державою, бізнесом і домогосподарствами, які належать до учасників (суб'єктів) економічної діяльності. Особливої важливості у сьогоднішньому динамічному світі (часті зміни факторів зовнішнього середовища, стирання кордонів між країнами світу, збільшення впливу креативних індустрій на розвиток

економік країн тощо) набувають різні види взаємодії у економічних процесах, у секторах економіки, між учасниками економічної діяльності. Важливість цих процесів пов'язана з формуванням і рівнем розвитку як окремих учасників у секторах економіки, так і національної економіки загалом.

Аналіз останніх джерел і публікацій. Дослідженням проблем розвитку взаємодії учасників економічної діяльності займалися багато вчених, а саме: Г. Атаманчук, А. Большаков, А. Борисов, Г. Вечканов, Г. Вечканова, Л. Горканова, Л. Іллічов, Г. Казначевська, С. Ковальов, І. Кузнєцова, Л. Лозовський, О. Матросова, О. Мидюк, С. Михайлов, Л. Нечаюк, В. Панов, В. Пуляев, Б. Райзберг, С. Ситнік, О. Соколова, Е. Стародубцева, Н. Телеш, А. Файоль, П. Федосєєв, І. Чуєв, О. Янгичер та інші. Проте, на сьогодні практично відсутні дослідження з точки зору структуризації економіки у секторальному розрізі, де банківська система як сектор економіки виступає ключовим базисом взаємодії для учасників економічної діяльності. Означене доводить актуальність дослідження.

Мета статті – з'ясувати сутність секторальної взаємодії учасників економічної діяльності в сучасних умовах через дослідження категоріального апарату, зокрема: «учасники економічної діяльності», «секторальна взаємодія», «управління».

Виклад основного матеріалу дослідження. Почнемо з останнього елемента категоріального апарату – «управління» як ключового. У сучасному розумінні «управління» часто ототожнюється з поняттям «менеджмент» – вплив на систему або організацію для досягнення певних цілей. Однак, згідно з концепцією даного дослідження, щоб дослідити поняття «управління секторальною взаємодією учасників економічної діяльності» необхідно розуміти, що управлінська діяльність є комплексним складним явищем, яке поєднує багато складових: людей, технічні і матеріальні засоби, фінансові ресурси, інформаційні ресурси тощо, а колективний характер діяльності на етапах вироблення і ухвалення рішень, контроль за їх виконанням і реалізацією, забезпечує демократичність, чіткість і зрозумілість процесу взаємодії для усіх його учасників.

Оскільки підґрунтям організації управління будь-якою системою є принципи, які відображають ринкові умови господарювання – принципи вільного підприємництва, то вільне підприємництво означає економіку, де ринок, а не уряд визначає ціни на товари і послуги.

Підприємства у своїй діяльності вільні від державного контролю: самостійно формують програми діяльності, вільно

вибирають постачальників і споживачів продукції, що виробляється, залучають матеріально-технічні, фінансові та інші види ресурсів, використання яких не обмежено чинним законодавством, встановлюють ціни на продукцію і послуги відповідно до закону [1, Ст. 44].

Отже, функціонування і взаємодія великих, середніх і малих підприємств є найважливішою характеристикою ринкової економіки. Цей факт дає змогу підійти до дослідження поняття «управління» з точки зору системи, оскільки у дисертаційному дослідженні «секторальну взаємодію» нами розглянуто як систему, а саме управління як вид діяльності у системі створення цінності будь-якого об'єднання.

Тобто «...управління – вид діяльності, який приводить у дію механізм отримання цінності продукції в ланцюгу її створення і дозволяє підвищити конкурентоспроможність організації» [2, С. 56]. Зовсім інший підхід подає Атаманчук Г. В.: «...управління здійснюється в системах «людина – техніка», «людина – технологія», «людина – природа», «людина – техніка (технологія) – природа» тощо, але здійснюється саме тому, що в них у якості первинного, «управляючого» компонента виступає людина» [3, С. 18].

Автори Нечаюк Л. І. і Телеш Н. О. розкривають дане поняття у широкому сенсі як «...цілеспрямований вплив суб'єкта на об'єкт управління за допомогою певної системи методів і технічних засобів з використанням особливої технології для досягнення поставленої мети» [4, С. 11].

З наведеного переліку трактувань науковців щодо поняття «управління» видно, що вони суттєво відрізняються. Через відсутність єдності у тлумаченні поняття, виникає необхідність додаткового узагальнення їх сутності (табл. 1).

Таблиця 1

Дефініції поняття «управління»

№ з/п	Визначення	Джерело
1.	Процес розподілу і руху ресурсів в організації з наперед заданими метою, планом, а також з безперервним контролем за результатами діяльності	[5, С. 14]
2.	Цілеспрямована дія з боку держави, економічних суб'єктів на людей та економічні об'єкти з метою спрямувати їхні дії в потрібне русло й отримати бажані результати	[6, С. 760]
3.	Елемент, функція організаційних систем, що забезпечує збереження певної структури, збереження підтримки режиму діяльності, реалізації програми, цілей діяльності	[7, С. 376]
4.	Процес планування, організації, мотивації, контролю, необхідний для формулювання та досягнення цілей організації	[8, С. 194]
5.	Процес переведення керованої системи в наперед заданий стан за допомогою інформаційної дії, що спрямовується від керуючої системи до керованої	[9, С. 10]
6.	Постійна і систематична дія на діяльність його структур для забезпечення злагодженої роботи і досягнення кінцевого позитивного результату	[10, С. 4]
7.	Сукупність процесів, що забезпечують підтримку системи в заданому стані і (або) переведення її в новий шляхом розробки й реалізації цілеспрямованих дій	[11]
8.	Свідома цілеспрямована дія з боку суб'єктів, керівних органів на людей і економічні об'єкти, що здійснюється з метою спрямувати їхні дії та отримати бажані результати	[12, С. 349]
9.	Ієрархічно організована діяльність, за допомогою якої визначається оптимальний спосіб групування робіт, розподіл повноважень і відповідальності на різних рівнях організації	[13]

Джерело: згруповано автором за даними [5–13]

Отже, на сьогодні в науковій літературі не існує уніфікованого тлумачення поняттю «управління», проте суттєвої відмінності між ними також не має, оскільки переважна більшість дослідників схиляються до того, що управління – це: 1) процес / процеси: руху ресурсів на підприємстві [5, С. 14]; реалізації головних управлінських функцій підприємства [8, С. 194]; об'єкта управління внаслідок дії на нього суб'єкта управління [9, С. 10]; сукупність процесів, що забезпечують систему в заданому стані і (або) переведення її в новий більш життєвий стан організації, шляхом розробки й

реалізації цілеспрямованих дій [11]; 2) дія: суб'єкта управління на об'єкт [12, С. 349; 6, С. 760]; на структурні елементи, що забезпечує узгодженість їхніх дій [10, С. 4]; 3) вид діяльності/функція, що забезпечує цілеспрямованість і стабільність функціонування організаційних систем [7, С. 376]; організована діяльність, за допомогою якої визначається оптимальний спосіб групування робіт, розподіл повноважень і відповідальності на різних рівнях організації [13].

Будуючи власний підхід до розуміння поняття, взято до уваги усі три підходи: управління як процес, управління як цілеспрямована дія, управління як вид діяльності.

Отже, управління – це вид діяльності у середині системи, за допомогою якого визначається оптимальний спосіб групування робіт, розподіл повноважень і відповідальності на різних рівнях, що спрямовується на досягнення належного стану в самій системі і в навколишньому середовищі, складовими елементами якого є: об'єкт, мета і система управління, що об'єднує об'єкт управління і керуючу систему.

Перейдемо до поняття «секторальна взаємодія» і розглядатимемо її через призму наукової економічної літератури і чинного законодавства України.

На рис. 1 подано методологічні підходи щодо структурування економіки у розрізі її секторів.

Рис. 1. Методичні підходи щодо структуризації економіки у секторальному розрізі (розроблено автором)

Перший методологічний підхід щодо класифікації структури економіки запропоновано авторами А. Фішером, К. Кларком і Ж. Фурастьє, які зробили поділ економіки на такі сектори:

первинний (сільське господарство), вторинний (промисловість) і третинний (сфера послуг). Висунули гіпотезу про випереджаюче зростання у майбутньому частки третинного сектору та його домінування порівняно з двома першими секторами.

Другий підхід – за формами власності, який поділяється на приватний, корпоративний і державний сектори економіки. Характерною ознакою структури економіки у цьому підході є чітке визначення прав власності, а специфікація цих прав дає змогу учасникам економічної діяльності ухвалювати раціональні управлінські рішення. Відповідно до Цивільного кодексу України такими правами власності є: право приватної власності, право державної власності, право комунальної власності [14].

За третім підходом структуризація економіки здійснюється за суспільним поділом праці і поділяється на реальний та фінансовий сектори. Науковці виділяють цей підхід як прогресивний. Якщо роздивитися їх у межах теорії «трьох секторів», то основу реального сектору доіндустріальної економіки становлять сільськогосподарське виробництво та галузі з видобутку корисних копалин; фінансовий сектор характеризується нерозвиненістю. Реальний сектор економіки індустріального типу базується на машинному виробництві та випуску продукції з високим ступенем обробки. Фінансовий сектор відіграє комунікаційну та забезпечувальну роль, надаючи кредити суб'єктам реального сектору, опосередковуючи здійснення платіжних і господарських зв'язків [15, С. 22].

Таким чином, банки прямо впливають на співвідношення і структуру виробництва та споживання; забезпечують неперервність та розширений характер відтворення; стимулюють виробництво; сприяють збалансуванню економічних інтересів у суспільстві, підвищенню економічної і соціальної ефективності системи суспільного відтворення.

Тобто банківський сектор є і активним учасником суспільного відтворення, і головним сектором, що забезпечує і постійно створює взаємодію між секторами для учасників економічної діяльності. Іншими словами, банківська система є ключовим базисом взаємодії для учасників (суб'єктів) економічної діяльності, від якості її організації і управління взаємодією між секторами залежить функціонування і прибутковість учасників економічної діяльності.

Четвертий підхід – ґрунтується на Класифікації інституційних секторів економіки України, де зазначено, що «...економіка країни в цілому складається із сукупності інституційних одиниць резидентів, які групуються в п'ять інституційних секторів відповідно до їх функцій,

поведінки і цілей» [16]: нефінансових корпорацій; фінансових корпорацій; загального державного управління; домашніх господарств; некомерційних організацій.

Таким чином, віднесення інституційних одиниць до відповідного сектору економіки визначається трьома чинниками: 1) чи є інституційна одиниця ринковим чи неринковим виробником; 2) чи є одиниця частиною органів державного управління або знаходиться під державним контролем; 3) чи надає одиниця фінансові послуги.

Отже, нами досліджено чотири підходи щодо структуризації економіки у секторальному розрізі. Ми схилиємось до третього підходу, вважаємо його найбільш прийнятним і таким, що відповідає сучасним економічним умовам розвитку економіки, а у цьому дослідженні означуємо його як базовий, де банківська система як сектор економіки впливає на функціонування економічної системи країни, забезпечуючи безперербійне функціонування господарських взаємозв'язків, взаємодію суб'єктів економічної діяльності, суспільного та індивідуального відтворення.

Перейдемо до визначення сутності поняття «секторальна взаємодія», що відбувається між учасниками у секторах економіки. Насамперед, розглянемо сутність поняття «взаємодія».

Відмітимо, що в основі даного поняття лежить науковий підхід, котрий базується на філософській категорії «взаємодія» і розуміється, як вид безпосередніх або опосередкованих зовнішніх або внутрішніх відносин, зв'язків [17, С. 80].

Також науковці визначають дві сторони управлінської взаємодії: з одного боку, «за змістом це ширше поняття ніж поняття «спільна діяльність», а з іншого – це комунікативні процеси в організації. Управлінська взаємодія може реально функціонувати тільки у тому випадку, коли об'єкт управління виконує команди суб'єкта управління, тому для здійснення управлінського процесу необхідна, з одного боку, наявність у суб'єкта управління конкретної мотивації і можливості, а з другого – наявність у об'єкта управління особистого бажання і можливостей виконати розпорядження так, щоб у цій взаємодії був двосторонній інтерес [18].

Ми поділяємо думку науковців щодо змісту поняття «взаємодія» з позиції управління, а саме: «управлінська взаємодія – це участь у спільній діяльності суб'єктів управління. Оскільки управління є соціальним явищем, управлінська взаємодія тісно пов'язана із соціальною взаємодією, яка є більш широким видом соціальних зв'язків.

Відмітимо, що всі складові елементи секторальної економіки

взаємозв'язані і взаємодіють між собою, здатні до змін у процесі економічного розвитку.

Отже, під поняттям «взаємодія» ми розуміємо дії, в яких беруть участь дві або більше сторін. Відповідно до структуризації економіки, поняття «секторальна взаємодія» визначаємо як система відносин, зв'язків і дій (управлінська взаємодія) учасників економічної діяльності різних секторів економіки між собою. Саме системні зв'язки визначають ефективність секторальної взаємодії, її стійкість і характер.

Іншими словами, секторальна взаємодія – це інтегрована співпраця усіх секторів економіки з метою ефективної діяльності учасників. Наприклад, сьогодні секторальна взаємодія між учасниками економічних відносин відображається у різних проектах, а саме: розробка секторальних та крос-секторальних стратегій, котра передбачає використання інклюзивного підходу, тобто активної співпраці із бізнес- та галузевими асоціаціями, а також за допомогою міжнародних організацій.

Таким чином, секторальна взаємодія – це складна система, котра складається з великої кількості системних елементів: суб'єктів, середовища, видів, предметів, мети, форм, типів, термінів, схем, структури, характеру, принципів, методів, засобів, процесів, результатів.

Вважаємо, що елемент «види взаємодії» у нашому дослідженні потребує додаткового групування, оскільки від правильності визначення видів взаємодії залежить ефективне управління у середині системи.

Таблиця 2

Групування видів секторальної взаємодії

№ з/п	Ознаки взаємодії	Склад
1.	За місцем суб'єктів в ієрархічній системі управління	вертикальні зв'язки (управління, координація); горизонтальні зв'язки між елементами (підсистемами) одного рівня – відносини субординації; змішана (вертикальні, горизонтальні)
2.	За місцем реалізації	у межах проекту (платформи), програми; у межах регіону, між регіонами; у межах країни, між країнами; в середині підприємства; у межах об'єднань підприємств
3.	За середовищем здійснення	віртуальна; фізична (реальна)

продовження табл. 2

4.	За функціональними сферами	секторальна; управлінська; маркетингова; постачання; фінансова; інноваційна; кадрова; інвестиційна; операційна; електронна
5.	За характером участі	пряма (безпосередня); опосередкована
6.	За ресурсами, що використовуються	матеріальна; інформаційна; фінансова; кадрова; капіталізація даних
7.	За єдністю часу і місця виконуваної роботи	зовнішня; внутрішня
8.	За змістом роботи	виконання; управління; консультування; обмін
9.	За типом зв'язків	техніко-економічні; організаційно-економічні; соціально- економічні; промислово-виробничі (галузеві і міжгалузеві системи управління виробничими та іншими процесами)

Джерело: згруповано автором

Виходячи з поданого групування, нами виділено дев'ять основних ознак секторальної взаємодії і визначено її основний склад. Секторальна взаємодія як система здійснюється на засадах спільної діяльності різних учасників економічних відносин.

Економічні відносини – відносини і зв'язки між учасниками, що виникають у процесі суспільного виробництва, розподілу, обміну і споживання вироблених благ. В сучасних умовах економічні відносини формуються внаслідок взаємодії трьох відносно самостійних підсистем: техніко-економічних, організаційно-економічних і соціально-економічних відносини.

Перейдемо до визначення поняття «учасники економічної діяльності».

В Господарському кодексі України суб'єктами господарювання визнаються «...учасники господарських відносин, які здійснюють господарську діяльність, реалізуючи господарську компетенцію (сукупність господарських прав та обов'язків), мають відокремлене майно і несуть відповідальність за своїми зобов'язаннями в межах цього майна, крім випадків, передбачених законодавством» [1, С. 55].

У розпорядженні Антимонопольного комітету України визначається, що суб'єктом господарювання є «...юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка

здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою; група суб'єктів господарювання, якщо один або декілька з них здійснюють контроль над іншими. Суб'єктами господарювання визнаються й органи державної влади і місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю в частині їх діяльності з виробництва, реалізації, придбання товарів чи іншої господарської діяльності» [19].

Таким чином, означене поняття обґрунтоване теорією господарювання, а саме: суб'єктами господарювання є учасники економічних (господарських) відносин (організації зі своїми структурними підрозділами), окремі громадяни, котрі здійснюють підприємництво без створення підприємства.

Відмітимо, що при здійсненні управління секторальною взаємодією учасників економічної діяльності є ряд важливих умов (рис. 2): прийняття рішення про необхідність створення секторальної взаємодії, перспективне планування діяльності (створеної взаємодії); здійснення планування етапів взаємодії у середині структури (поточне планування); формування мети для учасників, котра задовольняє їх економічно-господарські потреби; організація – розподіл робіт і узгодження діяльності між окремими учасниками і групами; система мотивації і демотивації, яка влаштовує інтереси всіх учасників; операційне управління секторальною взаємодією – управління процесами взаємодії, за допомогою яких вхідні ресурси (ідеї, інформація, проєкти, стратегії) перетворюються на вихідні ресурси (дохід, конкурентоспроможні товари і послуги тощо); контроль за виконанням перспективного плану; координація (відповідно до розробленого учасниками механізму і критеріїв спільних дій); результат секторальної взаємодії для всіх учасників; платформа для налагодження взаємодії, котра б забезпечувала єдине розуміння цінності її і отриманих результатів.

Рис. 2. Умови здійснення управління секторальною взаємодією для учасників економічної діяльності (розроблено автором)

У проведеному дослідженні під поняттям «учасники економічної діяльності» ми розуміємо реальний сектор економіки: представники великого, середнього, малого бізнесу, мікропідприємства і фізичні особи-підприємці, а також фінансовий сектор – банківська система: Національний банк України та інші банки, філії іноземних банків, що створені і діють на території України.

Таким чином, потреби реального сектору забезпечує

фінансовий у ході секторальної взаємодії. Такими потребами є [20]: передбачуваність макроекономічної ситуації; послідовність та стабільність курсу/політики регулятора; доступна макроекономічна інформація; асортимент фінансових послуг, нові якісні цифрові продукти; програми підтримки розвитку бізнесу, поживлення кредитування; партнерство; фінансова інклюзія; доступ до світових фінансових ринків; ефективний розвиток ринків капіталу. Продукти і послуги, які створює банківська система для учасників економічної діяльності: гроші; спільні стратегії та програми розвитку; екосистемні та інфраструктурні сервіси; обмін інформацією та обізнаність; відносини та комунікації зі стейкхолдерами та іншими учасниками економічних відносин.

Висновки. Отже, секторальна взаємодія між реальним сектором економіки і банківським сектором – це відкрита система, учасники якої мають багатовимірні зв'язки, спрямовані на розвиток фінансової інфраструктури, правил взаємодії, надання різноманітних фінансових послуг, розвиток нових фінансових інструментів та інновацій, створення нових знань, сприяння професійному розвитку учасників. Така взаємодія ґрунтується на принципах синергії, взаємовигідної роботи всіх учасників, урахування інтересів усіх сторін, що призводить до максимального задоволення потреб кінцевих споживачів фінансової екосистеми.

1. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення: 25.10.2021).
2. Кузнєцова І. Визначення сутності дефініції «технологія управління». *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*. 2009. № 1. С. 55–62.
3. Атаманчук Г. В. Теория государственного управления : учебник. Москва : Изд-во «Омега-Л», 2010. 525 с.
4. Нечаюк Л. І., Телеш Н. О. Готельно-ресторанний бізнес : менеджмент. Київ : ЦУЛ, 2003. 348 с.
5. Большаков А. С. Менеджмент : учеб. пособ. Санкт-Петербург : Питер, 2000. 160 с.
6. Борисов А. Б. Большой экономический словарь. 2-е изд., перераб. и доп. Москва : Книжный мир, 2005. 860 с.
7. Вечканов Г. С., Вечканова Г. Р., Пуляев В. Т. Краткая экономическая энциклопедия. Санкт-Петербург : Петрополис, 1998. 509 с.
8. Економічний словник-довідник / за ред. С. В. Мочерного. Київ : Феміна, 1995. 368 с.
9. Казначевская Г. Б., Чуев И. Н., Матросова О. В. Менеджмент : учеб. пособ. для студ. вузов. 3-е изд. Ростов-на-Дону : Феникс, 2007. 378 с.
10. Михайлов С. І. Менеджмент : навч. посіб. Вінниця : НОВА КНИГА, 2006. 416 с.
11. Мидюк О. Н., Горьканова Л. В., Янгичер О. С. Теория управления : электронное гиперссылочное учеб. пособ. Москва, 2008. URL: http://cde.osu.ru/demoverion/course124/1_0.html. (дата звернення: 23.12.2021).
12. Райзберг Б. А., Лозовский Л. Ш., Стародубцева Е. Б. Современный экономический словарь. 4-е изд., перераб. и доп. Москва : ИНФРА-М, 2005. 480 с.
13. Файоль А. Общее и промышленное управление. Москва : Республика, 1992. 349 с.
14. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 435- IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>. (дата звернення: 25.10.2021).
15. Соколова О. М. Категоріальний

апарат дослідження секторальних співвідношень економіки. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Сер. Економіка і управління*. 2021. № 1. Том 32 (71). С. 20–25. **16.** Про затвердження Класифікації інституційних секторів економіки України : Наказ Державної служби статистики України від 03.12.2014 № 378. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0378832-14> (дата звернення: 25.10.2021). **17.** Ильичев Л. Ф., Федосеев П. Н., Ковальов С. М., Панов В. Г. *Философский энциклопедический словарь*. Москва : Советская энциклопедия. 1983. 840 с. **18.** Ситнік С. В. Комунікативний компонент в структурі управлінської взаємодії. *Наука і освіта*. 2012. № 6. С. 182–186. **19.** Про затвердження Положення про порядок подання заяв до Антимонопольного комітету України про попереднє отримання дозволу на концентрацію суб'єктів господарювання. Положення про концентрацію. Антимонопольний комітет : Розпорядження № 33-р від 19.02.2002. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0284-02#Text>. (дата звернення: 25.12.2021). **20.** Національний банк України : офіційний сайт. URL: https://old.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=123667 (дата звернення: 13.05.2020).

REFERENCES:

1. Hospodarskyi kodeks Ukrainy : Zakon Ukrainy vid 16.01.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>. (data zvernennia: 25.10.2021).
2. Kuznietsova I. Vyznachennia sutnosti definitsii "tehnolohiia upravlinnia". *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho torhovelno-ekonomichnoho universytetu*. 2009. № 1. S. 55–62.
3. Atamanchuk G. V. *Teoriya gosudarstvennogo upravleniya : uchebnik*. Moskva : Izd-vo «Omega-L», 2010. 525 s.
4. Nechaiuk L. I., Telesh N. O. *Hotelno-restoranni biznes : menedzhment*. Kyiv : TsUL, 2003. 348 s.
5. Bolshakov A. S. *Menedjment : ucheb. posob.* Sankt-Peterburg : Piter, 2000. 160 s.
6. Borisov A. B. *Bolshoy ekonomicheskii slovar*. 2-e izd., pererab. i dop. Moskva : Knijnyiy mir, 2005. 860 s.
7. Vechkanov G. S., Vechkanova G. R., Pulyaev V. T. *Kratkaya ekonomicheskaya entsiklopediya*. Sankt-Peterburg : Petropolis, 1998. 509 s.
8. *Ekonomichniy slovnyk-dovidnyk / za red. S. V. Mochernoho*. Kyiv : Femina, 1995. 368 s.
9. Kaznachevskaya G. B., Chuev I. N., Matrosova O. V. *Menedjment : ucheb. posob. dlya stud. vuzov*. 3-e izd. Rostov-na-Donu : Feniks, 2007. 378 s.
10. Mykhailov S. I. *Menedzhment : navch. posib.* Vinnytsia : NOVA KNYHA, 2006. 416 s.
11. Midyuk O. N., Gorkanova L. V., Yangicher O. S. *Teoriya upravleniya : elektronnoe giperssyllochne ucheb. posob.* Moskva, 2008. URL: http://cde.osu.ru/demoversion/course124/1_0.html. (data zvernennia: 25.10.2021).
12. Rayzberg B. A., Lozovskiy L. Sh., Starodubtseva E. B. *Sovremennyiy ekonomicheskii slovar*. 4-e izd., pererab. i dop. Moskva : INFRA-M, 2005. 480 s.
13. Fayol A. *Obschee i promyshlennoe upravlenie*. Moskva : Respublika, 1992. 349 s.
14. Tsyvilnyi kodeks Ukrainy : Zakon Ukrainy vid 16.01.2003 № 435- IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>. (data zvernennia: 25.10.2021).
15. Sokolova O. M. *Katehorialnyi aparat doslidzhennia sektoralnykh spivvidnoshen ekonomiky. Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Ser. Ekonomika i upravlinnia*. 2021. № 1. Tom 32 (71). S. 20–25. **16.** Pro zatverdzhennia Klasyfikatsii instytutsiinykh sektoriv ekonomiky Ukrainy : Nakaz Derzhavnoi sluzhby statystyky Ukrainy vid 03.12.2014 № 378. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0378832-14> (data zvernennia: 25.10.2021). **17.** Illichev L. F., Fedoseev P. N., Kovalov S. M., Panov V. G. *Filosofskiy entsiklopedicheskiy slovar*. Moskva : Sovetskaya entsiklopediya. 1983. 840 s. **18.** Sytnik S. V. *Komunikatyvnyi komponent v strukturi upravlinskoj vzaiedodii*.

Nauka i osvita. 2012. № 6. S. 182–186. **19.** Pro zatverdzhennia Polozhennia pro poriadok podannia zaiav do Antymonopolnoho komitetu Ukrainy pro poperednie otrymannia dozvolu na kontsentratsiiu subiektiv hospodariuvannia. Polozhennia pro kontsentratsiiu. Antymonopolnyi komitet : Rozporiadzhennia № 33-r vid 19.02.2002. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0284-02#Text>. (data zvernennia: 25.12.2021). **20.** Natsionalnyi bank Ukrainy : ofitsiinyi sait. URL: https://old.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=123667 (data zvernennia: 13.05.2020).

Li Yanan [1; ORCID ID: 0000-0002-6652-4953],

Post-graduate Student,

Tsikhonovska O. M. [2; ORCID ID: 0000-0002-1276-9891],

Candidate of Economics (Ph.D.), Associate Professor

¹*Vinnitsia National Technical University, Vinnitsia*

²*Vinnitsia Educational and Scientific Institute of Economics of the West Ukrainian National University, Vinnitsia*

ESSENCE, SIGNIFICANCE AND ROLE OF SECTORAL INTERACTION OF PARTICIPANTS IN ECONOMIC ACTIVITY

The article reveals the essence of sectoral interaction of economic activity participants through the study of the categorical apparatus: «economic activity participants», «sectoral interaction», «management».

An own approach to understanding the concept of «management» has been built – it is a type of activity in the middle of the system, with the help of which the optimal way of grouping work, distribution of powers and responsibilities at different levels is determined, which is aimed at achieving the proper state in the system itself and in the environment, constituent elements which is: an object, a goal and a management system that unites the management object and the management system.

Four approaches to the structuring of the economy by sector were studied. In the study, the third approach is defined as basic, where the banking system as a sector of the economy affects the functioning of the country's economic system, ensuring the smooth functioning of economic relationships, the interaction of subjects of economic activity, social and individual reproduction.

It has been proven that the banking system is a key basis of interaction for participants in economic activity.

It was determined that «sectoral interaction» is a system consisting of a large number of system elements: subjects, environment, types, objects, purpose, forms, types, terms, schemes, structure, nature, principles, methods, means, processes, results. The types of sectoral interaction were grouped according to the following characteristics: according to the place of subjects in the hierarchical management system; by place of

implementation; according to the implementation environment; by functional areas; by nature of participation; by used resources; according to the unity of the time and place of the performed work; according to the content of the work; by type of connections.

The concept of «participants of economic activity» has been defined according to the regulatory document of Ukraine, which is based on the theory of management, namely: economic subjects are participants in economic (economic) relations (organizations with their structural subdivisions), individual citizens who conduct entrepreneurship without establishing an enterprise.

It has been proven that there are a number of important conditions when managing the sectoral interaction of participants in economic activity.

It is proved that the needs of the real sector are provided by the financial sector in the course of sectoral interaction. It was determined that the sectoral interaction between the real sector of the economy and the banking sector is an open system, the participants of which have multidimensional connections aimed at the development of financial infrastructure, rules of interaction, the provision of various financial services, the development of new financial instruments and innovations, the creation of new knowledge, promoting the professional development of participants.

Keywords: national economy; banking system; participants of economic activity; sectoral interaction; management.

Отримано: 12 червня 2022 р.
Прорецензовано: 17 червня 2022 р.
Прийнято до друку: 24 червня 2022 р.